

violència per la violència, però que hi ha coses que s'han d'ensenyar "per saber que existeixen". Aquesta violència també toca periodistes i fotògrafs. Enguany, 32 n'han mort treballant; el 1993 van ser 63. Cada any, Visa Pour l'Image ret homenatge a tots els qui han mort pel dret a la informació. Enguany s'hi ha exposat l'últim reportatge a Hongria de Jean-Pierre Pedrazzini (*Paris Match*), mort a Budapest l'any 1956.

Aquest desig de testimoniar la realitat anual dels quatre cantons del planeta ha estat el rerefons de les sis vetllades organitzades al Claustre de Sant Joan, al centre de la ciutat. A més d'oferir en imatges l'actualitat del dia, hom hi ha recordat cronològicament tots els esdeveniments assenyalats de l'any, comentats sovint pels fotògrafs, que així han aportat al xoc de les fotos el pes dels mots -d'acord amb el famós lema de la revista *Paris Match*, principal patrocinador privat de Visa pour l'Image.

Durant aquestes vetllades també s'han atorgat els Visa d'Or Arthus Bertrand als millors reportatges de l'any, escollits per un jurat format per directors de fotografia de diaris i revistes de tot el món. Així el Visa d'Or, Premsa Diària, ha estat acordat a Pat Beck (*Detroit Free Press*), per un reportatge sobre uns infants malalts del ter-

Foto de Philippe Lafond: Dos nens banyen unes vaques en el riu dels Perfums a Vietnam.

cer món, atesos als Estats Units gràcies a l'associació Healing the Children; el Visa d'Or, Revista, ha estat per a Nadia Benchallal (*Contact*), per un reportatge sobre les dones algerianes; i el Visa d'Or, Notícia, ha estat concedit a Tom Stoddart (*Katz Pictures*), pel seu treball a Ruanda. **Pere Codonyan**

Massa estètica de la tragèdia

Sense negar el valor periodístic de certes imatges, hom comença a interrogar-se si no hi ha, entre els fotoperiodistes, un excessiu recreament esteticista en la tragèdia humana que implica qualsevol conflicte bèl·lic.

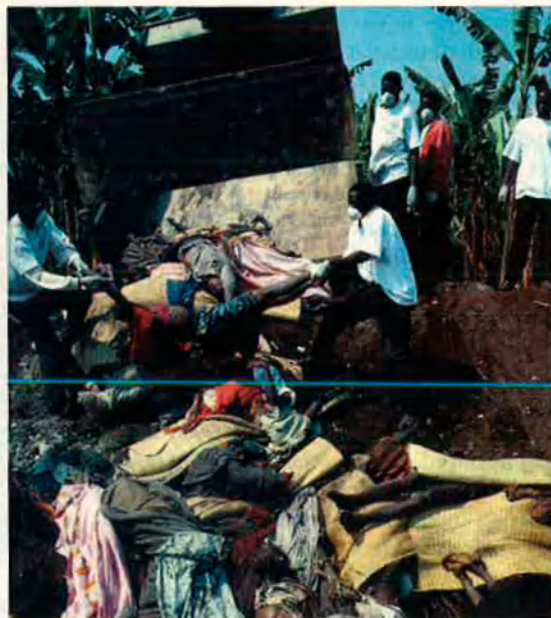
De totes les col·leccions de fotos exposades al Festival Visa pour l'Image de Perpinyà, les pitjors són les dedicades als diversos conflictes bèl·lics que hi ha actualment al món. Malgrat que són tècnicament perfectes, la reiteració de temes i el recreament, de vegades absurdament esteticista, en la tragèdia humana que implica una guerra provoquen una certa repugnància.

N'hi ha de totes les matances i de totes les agències, i totes expliquen el mateix: a les guerres hi ha piles de morts que quan moren es desagnen en postures diverses, també hi ha nens que ploren al costat d'un mort, nens que juguen entre les runes i nens que miren al carrer, amb els ulls molt oberts, a través d'una finestra esberlada. Però també hi ha ferits als hospitals que s'amunteguen de qualsevol manera, amputacions de totes les extremitats possibles, i molta, moltíssima, gent amb cara de desesperació. I sang i destrucció pertot arreu.

És innegable el valor periodístic immediat que

Foto de Benoît Gysemberg: Grup de hutus responsable de les execucions massives de tutsis a Ruanda.

tenen algunes d'aquestes imatges. A vegades són el detonant perquè la gent de tot el món s'adoni de la tragèdia i intenti de posar uns diners en un compte corrent d'ajuda humanitària. També, com ha estat el cas de Ruanda, poden obligar els organismes internacionals i els governs a fer alguna cosa per apagar un foc que,

A l'esquerra, foto d'Albert Facelly: 'Morts a la frontera del Zaire'. Dreta, foto de Benoît Gysembergg: 'Soterrament de víctimes del còlera entre els refugiats ruandesos al Zaire.'

segurament, podien haver evitat uns mesos abans que fos irremeiable. Però les fotos de les víctimes no són l'única cara de la guerra, encara que sigui la que millor es vengui al mercat internacional dels mitjans de comunicació.

Les fotos de molts fotògrafs diferents sobre Sarajevo són totes iguals, com són iguals a les de Somàlia, Ruanda i Afganistan.

Les fotos dels culpables: polítics, exèrcits, mercenaris, francotiradors i senyors de l'ONU en visita de compromís, són pràcticament inexistent o, almenys, sembla que no hagin provocat tan intensament el talent artístic dels millors fotògrafs del moment representats a l'exposició. I tindrien el mateix valor periodístic i documental per als arxius de la història. On és la foto de Radovan Karadzic, desencaixat, ordenant una matança als seus sequaços?

La morbositat o, en el millor dels casos, les imatges de contingut pretesament humà i lacrimogen venen més que la notícia. Fins que un dia, com passa ara a Ruanda, deixen de vendre i el conflicte s'ha acabat. Ja no hi ha camps de refugiats, ni nens morts, ni gent desesperada.

De totes les que hi ha exposades, perfectament revelades i emmarcades, el premi al contingut humà, se'l podria endur Corinne Dufka, de Reuter, per una foto d'una senyora amb les cames obertes, parint, en un hospital de Sarajevo, document que demostra que, malgrat la guerra, les dones queden prenyades i pareixen el mateix tipus de nen relliscós que en països on no hi ha guerra. I el premi al contingut poètic seria per a Robert Caputo, d'Aurora/Cosmos, per una foto de colors matisats i d'alt nivell estètic d'un nen raquític mamant del pit sec i esquerdat de la seva mare, en primer pla i tons pastel, amb la meravellosa bellesa del desert de fons, document que demostra que el senyor Caputo és un perfecte sàdic. **Xavier Montanyà**

instruments de festa

el flabiol
el sac de gemecs
la gralla

del 13 de juliol al 2 d'octubre
Sala d'exposicions Santa Madrona
C/ Portal de Sta. Madrona, 6-8
BARCELONA

Horari:

de dimarts a dissabte: d'11 a 14 h.
i de 17 a 20 h.
festius: d'11 a 15 h.

Generalitat de Catalunya
Departament de Cultura